

Bernardín Šmíd

Pán prichádza, vyjdite mu v ústrety

V dnešnom evanjeliu vidíme Pána Ježiša, ako dáva apoštolom zvláštnu lekciu. Evanjelium hovorí: „Ježiš však nechcel, aby to niekto vedel, lebo učil svojich učeníkov. A hovoril im: „Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí a zabijú ho. A zabitý po troch dňoch vstane z mŕtvych.“ Oni však nechápali tieto slová, no spýtať sa ho báli.“ Ježiš otvorene hovorí o svojom utrpení. Túto lekciu nedokázali pochopiť ani tí, ktorí mu boli najbližší. Keď Pán Ježiš vysvetľoval svojim učeníkom, že bude trpieť, ako sme to počuli v evanjeliu, nemohli ho pochopiť. Oni si Mesiáša predstavovali úplne inak. Pravdepodobne ako toho, ktorý ich vyslobodí od každej formy utrpenia. Keď im hovoril o svojom vzkriesení, tiež to nemohli pochopiť.

Aj dnes existujú ľudia, ktorí sa utrpenia nielen boja, ale ktorí sa mu za každú cenu usilujú vyhnúť. Človek však objavuje, že utrpenie je tým ťažšie, čím viac sa snažíme pred ním unikáť. Existuje iná extrémna skupina ľudí, ktorí považujú utrpenie za tak dôležité a záslužné, že sú ochotní spôsobovať si ho sami, ak momentálne netrpia. Zvlášť medzi nami kresťanmi sa objavuje názor, ktorý chce utrpenie postaviť do takého svetla, akoby nás bez neho Boh ani nemohol prijať.

Pán Ježiš určite neprišiel len preto, aby trpel. 33 rokov žil medzi ľuďmi normálnym ľudským životom, bez nejakej prehnanej askézy, okrem 40 denného pôstu na začiatku verejného účinkovania. Ježiš prehlasuje: „Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nik, kto v neho verí nezahynul, ale mal život večný.“ Ježiš stojí predovšetkým v službe Večného Života, ktorý je kvalitou rozdielny od života, ktorý žijeme tu a ktorý ustavične smeruje ku smrti. Boh je Život. Cirkevní otcovia tvrdia, že Boh Otec by nikdy nesúhlasil so smrťou svojho Syna, keby súčasne nezamýšľal aj jeho slávne Vzkriesenie. Boh nechce smrť. Ak ju pripúšťa, tak nie pre ňu samu. Ona nie je cieľom, je len prostriedkom. Pán Ježiš nám prišiel zjaviť, že smrť je bránou k Večnému životu. Prišiel nám zjaviť, že Boh človeka miluje aj v jeho smrti.

Izrael zakúsil počas svojich dejín túto Božiu lásku. Pán Ježiš na tomto svedectve Božej lásky k ľuďom, ktorú sám zjavoval

každým svojím skutkom a slovom, trval aj napriek odporu, s ktorým sa stretával. Na naplnení svojho poslania zotrval aj vtedy, keď sa rozhodli, že ho usmrtia.

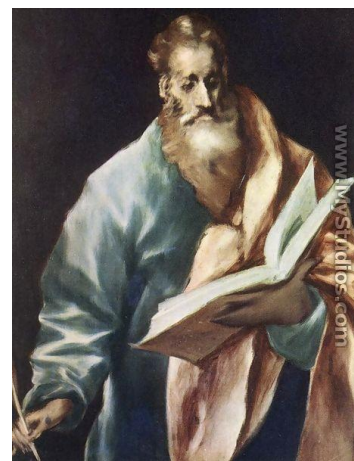
Pán Ježiš skutočne neprišiel predovšetkým trpieť a zjaviť nám cestu utrpenia, ale prišiel predovšetkým ukázať, že cieľom človeka je Boh Lásky. A pretože sme narušení hriechom, je táto cesta k Bohu tiež cestou bolestnou. Zomrel ako nevinný na kríži za nás, z lásky k Otcovi i k nám. Ukázal nám, že ani my sa nemusíme báť bolesti a smrti, ak sme uverili a prijali jeho cestu, ktorá nás vyslobodzuje z moci hriechu.

Bolo by nespravodlivé a nepravdivé, keby sme tvrdili, že náš Boh je milovník utrpenia a bolesti, ktorú ľuďom s radosťou nadeľuje. Ale tiež by bolo nepravdivé, keby sme tvrdili, že Ježiš nás už teraz vyslobodzuje od všetkých bolestí a utrpenia. Utrpenie má zmysel tam, kde zjavuje chorobu a vedie k uzdraveniu.

Keby sme teda chceli v krátkosti vyjadriť, čo vlastne Ježiš chcel povedať svojim učeníkom, keď ich zasväcoval do tajomstva svojho utrpenia, mohli by sme to vyjadriť aj krátku výzvou: „Nebojte sa!“ I keď sa nám zdá, že z ľudského hľadiska všetko dopadá katastrofálne, Božia vec sa tým neničí, naša záchrana sa uskutoční. Žiadne utrpenie, ktoré človek podstúpi a žiadne zlo, ktoré nás môže stretnúť na životnej ceste, nie je silnejšie ako Božia láska. Tá je tak silná, že prekoná i smrť, čo znamená vzkriesenie

Keď Ježiš hovoril svojim učeníkom, že bude trpieť, zomrie a na tretí deň vstane z mŕtvych, nehovoril to preto, aby ich strašil. Zjavoval tým Pravdu. Podobne, keď sme my sami vyzvaní, aby sme uvažovali nad svojou smrťou, nemalo by to byť pre nás prameňom strachu a hrôzy. Sme pozvaní k nasledovaniu: to obsahuje v sebe aj utrpenie a smrť, ale to znamená tiež aj vzkriesenie.

Sv. Karol Boromejský nás všetkých napomína slovami: „Kresťan má byť vždy pripravený na dve veci: na smrť a na sväté prijímanie.“ Totiž v obidvoch prípadoch sa deje to isté: „Pán prichádza, vyjdite mu v ústrety!“

El Greco
Svätý Matúš apoštol - evanjelista
1610-1614

*Chváľte že,
sluhovia Hospodinovi,
ó, chváľte meno Pánovo!
Požehnané buď Jeho meno,
požehnané buď naveky!
Od slnca východu až po západ
buď pochválené meno Pánovo!*

*Nad všetky národy vysoko stojí
Hospodin a nad nebesia
Jeho sláva siahá.
Kto vyrovná sa Pánovi,
nášmu Bohu,
kto na nebi i na zemi?*

*Tomu, čo sídli vysoko
a dohlboka vidí?
A z prachu dvíha slabého
a chudobného zo smetísk
a medzi kniežatá ho usadí,
kniežatá svojho ľudu?
A tú, čo v dome bola neplodná,
na šťastnú matku synov premeni?
Buď pochválený Pán!*

Budeme sa hanbiť

Pred časom som si vypočul skúsenosť mladej mamy: „Trápi nás to oboch. S manželom sa snažíme čo najlepšie venovať našim deťom, budovať v nich sebavedomie, a predsa náš syn Oliver neraz trpí. Sú chvíle a situácie, keď mu nemôžeme pomôcť, a on tie okamihy ťažko prežíva - je ponížovaný vlastnými rovesníkmi v škôlke! Nedávno prišiel celý skormútený. Vraj sa znova hrali a určovali, kto bude mať akú rolu. Oliver opäť nemal šancu stať sa ani kráľom, ani bojovníkom. Bez dlhého premýšľania mu deti dali funkciu šaša a sluhu.“ Darmo mu mama s láskou a trpezlivosťou vysvetľovala, že šašo prináša radosť a sluha má vždy dobré srdce a všetko vie urobiť. Oliver plakal, lebo túžba byť v role bojovníka, vodcu či kráľa mu nebola dopriata.

Podobne aj dnešné Markovo evanjelium zachytáva apoštolov, ako si delia medzi sebou roly. Kto z nich je väčší, kto má na aký „post“. Evanjelista píše doslova o hádke medzi nimi. Osobne mám rád takéto odhalenia zo života učeníkov. Hovoria o jednoduchosť a ľudských skutočnostiach - slabostiach v prejavoch apoštolov. Nečítam však tieto slová s radosťou preto, aby som si ospravedlnil nejakú svoju vlastnú chybu či nedostatok. Teší ma to, s akým „výberom“ Ježiš pracoval a ako ho vedel vyformovať. Predsa len, aj hádka o posty poukazuje na ich pýchu, egoizmus, chuť vyniknúť, získať moc a uznanie. A pritom dobre vieme, že v každom z nás má byť isté chcenie dokázať niečo, aby sme sa ako jednotlivci aj ako spoločnosť mohli niekam pohnúť. Lenže nemôže byť každý z nás prvý!

Nedeľné evanjelium prináša rôzne odkazy. Jeden hovorí, že aj my máme uvažovať, kto bude „najväčší“, no nesmieme prijať za vodcu kohokoľvek. Patrilo by sa teraz zacitovať niekoho zo svätých či vážených. Nejakého dobrého kresťana alebo morálne silnú autoritu, aby som potvrdil vážnosť tohto odkazu. Na jazyk sa mi však tlačia slová bežného človeka: „Budeme to práve my, ktorí sa raz budeme hanbiť za to, čo sme čítali, pozerali a počúvali. Budeme sa hanbiť za toho, kto ovplyvňuje naše myslenie, vedie nás k rozhodnutiam, ktoré často nie sú ani pekné, ani dobré, nieto ešte sväté! Vyhováranie sa na druhých, ktorí prišli s ponukou, neobstojí. V skutočnosti sme to my, ktorí sme dovolili a dovoľujeme aj dnes „slepým“ vodcom viesť nás aj naše deti. Lebo svojimi rozhodnutiami určujeme, kto má a bude mať akú rolu v našom živote, spoločnosti alebo aké silné a mienkotvorné je jeho slovo či názor.“

Sami rozhodujeme, kto a akú úlohu bude mať v našom živote a v živote spoločnosti. Vyberajme zodpovedne.

Jozef Kozák

Dnes 20.septembra sa v Bratislave koná Národný pochod za život. Pozývame vás všetkých na toto významné podujatie v prospech ochrany každého ľudského života. Pochod sa začína o 14.30 hod. na Námestí SNP v Bratislave.

V sobotu (26. septembra 2015) sa bude v Šaštíne konať púť za kňazov, ktorú organizuje spoločenstvo Modlitby za kňazov. V rámci programu púte bude o 11.30 hod. sláviť svätú omšu otec arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský. Úmyslom tejto púte je duchovne sprevádzať kňazov vo všetkom, čo prežívajú vo svojej službe a vyprosovať im silu pre svätý život a správnu kňazskú službu.

Stretnutie rodičov a birmovancov: V nedeľu 27.9. po druhej sv. omši sa stretnú rodičia i birmovanci. Rodičia - dohoda o praktických veciach, birmovanci - nácvik slávnosti. Účast' veľmi potrebná.

Ujmite sa slova

Po čítaní zo Zákona a Prorokov im predstavení synagógy odkázali: „Bratia, ak máte nejaké povzbudivé slovo pre ľud, hovorte!“ (Sk 13, 15).

Pavla táto výzva ani trochu nezaskočila. Vstal a začal hovoriť. Za niekoľko minút zhmul najdôležitejšie udalosti zo Starého zákona a predstavil Ježiša ako dlho očakávaného a predpovedaného Mesiáša. Židovské spoločenstvo, žijúce v diaspóre, posolstvo prvých kresťanských misionárov ihneď ochotne prijalo.

Pane,

aj ja som mnohokrát bola v situácii, keď som túžila počuť slová povzbudenia a dostalo sa mi ich. Mnohé z nich mám dodnes uložené hlboko v srdci a som za ne vďačná. Veľa ráz si mi dal rovnakú príležitosť, aká sa Pavlovi nečakane naskytila v tej synagóge. Nie vždy som ju dobre využila. Odpusť. Cítim sa byť dlžníkom a zároveň sa bojím, aby som neurobila viac škody ako úžitku. Sama si netrúfam. Ponúkam ti preto svoje ústa a svoj jazyk. Použi ich, kedy chceš a ako chceš, len mi daj istotu, že slová, ktoré hovorím, nie sú moje, ale od tvojho Ducha.

Marie Svatošová „Tykadlom viery“

Sväté omše v 25.týždni Cezročného obdobia - (B)

21.IX. pondelok

18:00 *Podakovanie Pánu Bohu za 50 rokov života*

22.IX. utorok

18:00 *Za ě Jozefa Tibenského a rodičov*

23.IX. streda

18:00 *Za ě Jozefa a Annu Radakovičových a za ťa*

24.IX. štvrtok

18:00 *Za ě Ernesta Krchňáka, vnuka Mateja, rodičov a súrodencov*

25.IX. piatok

18:00 *Za ě Hermínu Čechovičovou (1. výročie), rodičov Urandových a Čechovičových*

26.IX. sobota

08:00 *Za ě rodinu Fandlovú a Habalovú*

Upratovanie kostola č.d. 101-122

27.IX. 26. Nedeľa Cezročného obdobia

08:00 *Za ě Emanuela a Viktoriu Vrabľových*

Lektori: Macáková E., Blahová M.

10:00 *Za farníkov*

Lektori: Kosnáčová T., Hajičková M.

14:00 *Posvätný ruženec a litánie*

Liturgický kalendár

21.IX. pondelok **Sv. Matúš, apoštol a evanjelista - Sviatok**

22.IX. utorok **Sv. Emerán, biskup**

23.IX. streda **Sv. Pio z Pietrelčiny, kňaz Sp**

24.IX. štvrtok **Sv. Bystrík, mučeník**

25.IX. piatok **Sv. Kleopas**

26.IX. sobota **Sv. Kozma a Damiám, mučeníci Esp**

VI. Kamene vín

Téma z Písma

Vtedy k nemu pristúpil Peter a povedal mu: „Pane, koľko ráz mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší? Azda sedem ráz?“ Ježiš mu odpovedal: „Hovorím ti: Nie sedem ráz, ale sedemdesiatšedem ráz.“

(Mt 18, 21-22)

...A odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom. A neuved' nás do pokušenia, ale zbav nás zlého.

Lebo ak vy odpustíte ľuďom ich poklesky, aj váš nebeský Otec vám odpustí. Ale ak vy neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vaše hriechy.

(Mt 6, 13-13)

Variácia

Ak sa o Holanďanoch obrazne hovorí, že sa rodia na bicykli, možno v tomto zmysle povedať o každom človeku, že sa rodí s nošou na chrbte. S nošou, do ktorej sa nám celý život sypú kamene našej minulosti. A vzhľadom na to, že medzi nami nie je nikto, kto by vlastnú minulosť nemal, sú naše noše viac-menej zaplnené až po okraj. A minulosť, ak sa na ňu pozriem ako lekár, je svojím spôsobom choroba. Choroba, na ktorú sa síce neumiera, ale pod jej ťarchou sa človek ohýba, upadá, a je schopná ochromiť jeho cestu ku zmyslupnnejšiemu životu.

Spomínanú chorobu tvoria kamene vín, ktoré nám do noše padajú. Delia sa na dva druhy: kamene našich vín, ktorými hrešíme proti Bohu, bližnému a sebe, ale i cudzích vín, ktoré ako balvany priletia z nášho okolia a zrania nás. Po čase oba druhy kameňov naplnia obsah noše a začnú postupne zavalovať nás samých. Pomaly, ale isto. Od päty po kolená, do pásu, až sme zavalení do vlastného hrobu, prikrýteho kamennou mohylou.

Človek - či mladý alebo starý - cíti, že je toho na neho už akosi veľa, že sa potrebuje zbaviť minulosti, a začne volať o pomoc. Niektorí sa v takej chvíli obracajú k alkoholu alebo k drogám - ich chemické vzorce majú kamene rozbiť, iní otvárajú dvere psychologických a psychiatrických ordinácií a žiadajú o rady alebo o pilulky. Ďalší utápajú minulosť v nepretržitej zábave.

Pamätajme však, že ak zveríme svoju minulosť psychológovi, bude nás učiť, ako na ňu zabudnúť, ak zveríme svoju minulosť psychiatrovi, predpíše nám pravdepodobne tabletky na spanie.

Domnievam sa a mám s tým i skúsenosť, že existuje ešte lepšia cesta ako vyššie uvedené. Cesta do spovednice. Ak totiž zveríme svoju minulosť Ježišovi Kristovi, uzdraví ju.

Tí, ktorí chodia do spovednice už dlho a pravidelne, môžu - a nad tým sa každý zamyslíme - prepadnúť istej spovednej rutine. Spočíva v tom, že si postupom času vyberieme pár vlastných hriešikov, pár malých kamienkov z celej veľkej noše, akoby stavebný materiál na postavenie tradičného spovedného vyznania. A už sa nezamýšľame nad tým, že život prináša deň čo deň nové udalosti a nové situácie, v ktorých sa môžeme dopúšťať skutkov, čo majú rozmer kameňolomu.

Okrem toho by sme sa mali konečne zamyslieť nad obsahom jednej vety, ktorú nás naučil sám Kristus. V Otčenáši sa modlíme, aby nám Boh odpustil naše viny v takej miere, v akej sme ich my odpustili našim vinníkom. A

to je vážna veta. Je to jediná veta z celého Otčenáša, ktorú Ježiš zdôraznil v ďalšom rozvinutí textu tejto modlitby.

Nevysypávať teda v spovednici z noše iba kamene, ktoré sme do nej nahádzali sami, ale pred spovedňou vysypať pred Božiu tvár i kamene, ktoré nás udreli do tváre a prileteli z rúk ľudí, ktorí žijú okolo nás, a my sme neboli ochotní im odpovedať chlebom...

Žijeme v čase, keď vstupujeme do priestoru pôstnej doby. Doby, ktorá je určená predovšetkým na to, aby sme v nej vysypali svoje noše plné kamene. A nielen to, ale aby sme práve v nej vyliezli aj z vlastných hrobov, aby sme odvalili kamene z vlastných pohrebísk a spolu s Ježišom vstali vo veľkonočnú nedeľu k novému životu.

Prosby

Cítim už dlhší čas ťarchu svojej existencie.

- Pane, zbav ma hlúposti nosiť nošu plnú kamienia.

Cítim už dlhší čas pachuť života.

- Pane, daj mi spoznať to, čo som ešte nezažil. Aby som skôr, ako očistím svoje vnútro, mal čas očistiť i tvár svojho suseda.

Spoznal som, že sa mi pri modlitbe rozchádza obsah úst s obsahom srdca.

- Pane, dopraj mi, aby som mal aspoň občas odvahu hlbšie premýšľať o tom, čo sa modlím v Otčenáši.

Max Kašparů „Zápisník potulného kazateľa“

KTO V NÁS VÍŤAZÍ?

Hovorí sa: Povedz mi, ako sa rozhoduješ, a ja ti poviem, kto si. Náš život vzniká z rozhodnutí. Sú rozhodnutia, ktoré robíme ľahko, a tie, čo sa v nás rodia veľmi ťažko. Sú také, z ktorých máme radosť, sú darom. A potom také, za ktoré sa hanbíme, kvôli ktorým trpíme a ktoré sklamáajú Cirkev i svet.

Komu alebo čomu dávame v sebe víťaziť?

To je najdôležitejšia otázka, pred ktorou stojíme. Boh nás nabáda: Vyvoľte si život! Rozhodnite sa pre život podľa môjho slova! (porov. Dt 30,19)

Nie vždy môžeme plne rozhodnúť, aby v spoločnosti vyhrali evanjeliové hodnoty: pravda, láska, spravodlivosť... No vždy môžu vyhrať v nás samých. Druhí môžu o ne nestáť, ba vysmiať sa im, lenže s nimi nemožno prehrať. Túto istotu nám nedávajú demokratické voľby, ale Ježiš Kristus, ktorý kraľuje naveky. Nikdy sa nemusíme cítiť porazení, ak v sebe necháme víťaziť hodnoty evanjelia. Lebo raz všetko pomínie, len Kristus nie! On nás učí víťaziť vzájomnou láskou, ktorá je schopná z našej planéty utvárať spoločný domov bratov a sestier. Nechce, aby bola miestom nenávisťi, vraždenia, závisťi, ale aby sme život riešili vzájomnou láskou.

Pred Pilátom sa kedysi ľudia rozhodli proti Kristovi. Apoštol Peter povedal: Vyvolili ste si vraha a zabili Pôvodcu života! (porov. Sk 3, 14-15) Proces voľby sa odohráva v každom z nás. Žiaľ, často si volíme vraždu namiesto lásky, lebo kto nemá rád svojho brata, už ho vraždí vo svojom srdci (porov. 1 Jn 3, 15). Stratu života si volíme všade tam, kde si ubližujeme, neznášame sa, nemáme sa radi.

Ak je pravda, že najväčšiu lásku má ten, kto dáva život za svojich priateľov, tak je pravdou i to, že najväčšiu nenávisť má ten, kto upiera život druhým. Budeme si život upierať, alebo ho klásť jeden za druhého? Toto je otázka, na ktorej všetko stojí. Nezabudnime: Ten, ktorý obetoval život na kríži v záujme človeka a jeho vzájomnej lásky, je Boh. A ten si svoje dielo nedá zničiť. Jemu patrí posledné slovo.

Pane, daj, nech sa vždy rozhodujeme pre teba, aby druhí spoznali, že si Kráľom nášho života

Jozef Šuppa SJ „Sýtiť srdce i Duchu“

Príbeh na uzdravenie duše

MOTÝĽ

Elenka sa veľmi rada prechádzala po lese. Bolo to milé, trošku nepozorné dievčatko a les za dedinou sa stal jej obľúbeným útočiskom.

Jedného dňa, keď bola na prechádzke, zazrela motýľa, ktorý sa zachytil v černicovom kroví. Veľmi opatrne, aby mu nepoškodila jeho nádherné krídla, ho vyslobodila.

Motýľ odletel, no potom sa zrazu vrátil a premenil sa na prekrásnu vilu. Elenka na ňu hľadela s otvorenými ústami, lebo dovtedy vídala víly len v rozprávkových knihách.

„Chcem sa ti poďakovať za tvoj šľachetný skutok,“ riekla víla. „Splním ti tvoje najväčšie želanie, presne tak, ako to robievajú víly v knihách...“

Dievčatko chvíľu dumalo a potom odvetilo: „Chcem byť šťastná.“

Vila sa k nej naklonila, niečo jej pošepla do uška a zmizla. Elenka vyrástla na dospelú ženu a nikto v celej dedine nebol šťastnejší než ona. Keď sa ľudia pýtali na tajomstvo jej šťastia, len sa usmiala a povedala: „Držala som sa rady jednej dobrej víly.“

Roky plynuli, Elena zostarla, ale stále to bola tá najláskavejšia a najšťastnejšia starinka v dedine. Susedia aj jej vnúčatá sa obávali, že rozprávkové tajomstvo šťastia by sa mohlo stratiť s jej smrťou.

„Povedz nám, čo ti povedala tá víla,“ prosili ju.

Starinka im napokon s úsmevom prezradila: „Povedala mi, že aj keď sa všetci tvária sebaisto, potrebujú ma.“

Bruno Ferrero „Hviezdy vidno v noci“

Desatoro

4. prikázanie

Cti svojho otca a svoju matku

(Ex 20, 12)

Prvý adresát - rodičia

„Cti svojho otca i svoju matku.“ Zo štvrtého prikázania nemôže nič pochopiť človek, ktorý nie je schopný ceniť si v prvom rade vlastný život. Nepochopí ho človek, ktorý nie je v stave aspoň z času na čas si povedať: „Ako je dobré, že žijem!“ a ktorý nevie aspoň niekedy za svoj život aj ďakovať.

Je pozoruhodné, že v Desatore nie je priameho prikázania:

„Oceňuj a cti si vlastný život.“ - Alebo: „Ďakuj Bohu za dar svojho života.“ Skutočnosť, ba i presvedčenie, že život je nepochybne čosi nesmierne vzácne, je pre normálneho človeka evidentná. A je aj bez slov obsiahnutá v podtexte štvrtého prikázania. Tak ako nemôžeme čítať nijakú knihu, kým nechápeme abecedu, nie sme schopní čítať si otca a matku, ak neprežívame radosť a vďačnosť z toho, že žijeme. Preto prvá otázka v úvahe o štvrtom prikázaní znie: Verím v zmysel života? A mám radosť zo svojho života? Som rád, že vôbec žijem?

Prvým a priamym adresátom štvrtého prikazu bol dospelý slobodný Izraelita. Jemu sa ukladala povinnosť starať sa o zostarnutých rodičov. Prikaz sa teda neobracal na bezmocných, aby poslúchali nadriadených mocných. Prikaz sa obracal skôr na mocných, aby nevytlačili na okraj starých a zoslabnutých. Odtiaľ sa dá chápať, prečo sa v izraelskej tradícii pokladal štvrtý prikaz často za najväznejší z celého Desatora. Prikaz pritom nehovoril o poslušnosti, lež o rešpekte a úcte voči rodičom. Rovnováha života v slobode po záchrane z otroctva v Egypte sa mala udržiavať dvojako: rodičia si nemali podrobovať deti silou, ale deti nemali odpisovať svojich rodičov ako nedôležitých a bezvýznamných.

Prečo mať v úcte a prečo poslúchať otca a matku? Bolo by nemravné chcieť jesť otcov chlieb, a pritom pohŕdať otcovým slovom. - Poslušnosť voči rodičom prestáva, pravda, pri bránach zrelosti a samostatnosti detí. Pieta a úcta trvajú celý život. Sú najkrajším ovocím kresťanskej výchovy. Niet čistejšej a vďačnejšej lásky, než je tá, ktorú deti venujú svojim rodičom.

Vnúťorná úcta voči rodičom má ísť s nami po celý život. Aj vonkajšia úctivosť voči nim. Táto úcta a úctivosť voči rodičom je najkrajšie ovocie ozajstnej kresťanskej výchovy. Hovoríme tomu pieta. Len nábožní môžu však byť pietni. Len ten, kto sa naučil hlboko si čítať Boha, bude si vedieť čítať aj tých, ktorí stáli pri ňom na mieste Božom. Bude si ich čítať, a nebude sa vykrúcať ani odvolávať na ich ochabujúce sily, na ich malý rozhľad, na ich povahové chyby alebo vekovú slabosť. Naopak, bude si stále opakovať: im vďačím za to, že žijem, im vďačím za základy svojej výchovy.

Nejeden mladý človek prejde krízou, že sa azda istý čas hanbí za svojich rodičov. No po prekonaní krízy sa potom prejaví jeho zrelosť a nájde znova správny postoj úcty k nim.

Sväté písmo žiada veľmi tvrdo túto úctu: „Oko, ktoré robí z otca posmešky alebo zhrda poslušnosťou voči materi, vydobú na potoku havrany“ (Prís 30, 17).

Postoj k rodičom je morálny postoj človeka. Bolo a je omylom nazývať nemravnými len činy proti šiestemu prikazu. Nemravnými sú všetky činy človeka, ktorými človek protirečí svojmu vlastnému poslaniu, zneučtuje a popiera vlastný cieľ svojho života. Jeho činy sú mravne dobré, keď sú v zhode s jeho poslaním, sú nemravné, ak sú proti nemu. Po tejto stránke sú rovnako nemravné všetky činy človeka, ktoré sa protivia všetkým prikazom Desatora.

Spoločnosť ako naša, ktorá hľadá na štvrtý prikaz takmer ako na prežitok, ktorá takmer pohŕdavo hľadá chvíľami na rodičov a najmä na starých rodičov a ktorá zbožňuje a zbožštvuje mladosť, taká spoločnosť môže čakať, že ide v ústrety svojej starobe, v ktorej vnuci budú dnešnými a budúcimi rodičmi a starými rodičmi pohŕdať ešte drsnejšie, než sa to robí dnes.

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuk/

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku

Šaštín - 15.IX.2015

Homília Arcibiskupa Cyrila Vasila SJ

... Milí priatelia, duchovní i svetskí predstavitelia všetkých hodností a úradov, drahí pútnici a všetci, ktorí nás sledujete v televíznom prenose, Stretávame sa opäť na šaštínskej púti.

Za čias komunizmu boli púte jednou z mála možností prejavovania žitej viery zoči-voči režimu, ktorý chcel za každú cenu zatlačiť náboženský život do tzv. privatej, teda neviditeľnej sféry, bez akéhokoľvek presahu do reálneho či verejného života. Na púťach sme sa však napriek zapisujúcim a fotiacim eštabákam cítili akosi silnejší, vedomí si toho, že tu nie sme sami, že nám všetkým nemôžu zapchať ústa a že sme časťou spoločenstva Cirkvi. Vtedajší mocipáni, keď už nemohli púte zlikvidovať, tak si aspoň priali aby sa na nich náboženská téma nespájala s ničím, čo by bolo príliš spoločensky aktuálne. Aj dnes, by možno bolo jednoduchšie hovoriť na čisto teologickú, bezproblematickú mariánsku tému a možno by to niekto aj vrele odporúčal. Veď máme hneď sedem bodov, či motívov, pretože sviatok Sedembolestnej nám pripomína Máriino utrpenie pri tých evanjeliových scénach, ktoré tradícia cirkvi spája so symbolickým číslom jej bolestí. Ale aj dnes, ba práve dnes, sa akosi prirodzene očakáva, že z púti, možno práve aj z tejto šaštínskej, zaznie okrem čisto teologickej reflexie aj ozvena hlasu Cirkvi, hlasu Božieho ľudu. Veď od stáročí zaznieva na týchto miestach šepot modlitieb generácií našich predkov, od stáročí tu pútnik predkladá Bohu svoje prosby, starosti i túžby. Tu môžeme cítiť duchovný tep srdca slovenského národa, môžeme tu začuť hlas Slovenska, hlas jeho ľudu. Možno sa niekomu bude zdať, že hovoriť dnes o ľude, či o hlase ľudu je akosi patetické, archaické, alebo niečo čo sa používa len v rétorike estrádneho MDŽ alebo pri predvolebnej kampani, po ktorej konečne „ľud odovzdá svoj hlas“, aby potom – ten istý ľud, keďže „hlas už odovzdal“ - ďalšie roky už bol ticho. V poriadku - povedzme si teda jednoducho, že na tomto mieste je možné počuť šeptajúci hlas človeka - pútnika, ktorý tu prednáša svoje modlitby a prosby v mene svojom, ale aj v mene tej tichej, neraz zakríknutej, či umlčivanej časti obyvateľov Slovenska, v mene - jednoduchých, skromných, pokorných ľudí, - tej mlčiacej väčšiny, ktorá poslúcha svojich zvolených i nezvolených predstavených, - tej masy slušných ľudí pre ktorú platia zákony a ktorá ich aj dodržiava, - tej väčšiny, ktorá žije od výplaty k výplate (ak ju vôbec pri dnešnej nezamestnanosti ešte má) a ktorej výška v akejkoľvek európskej krajine na západ od našich hraníc vyvoláva súcitný úsmev, - v mene všetkých tých, ktorí z toho mála čo za svoju prácu dostanú ešte aj poctivo platia dane, majú na krku 30 ročnú pôžičku, - v mene tých tzv. jednoduchých ľudí, ktorí sú sami sebou a nehrajú sa na smotánku, ale vytvárajú svojou prácou hodnoty pre dobro všetkých, - v mene všetkých bezmenných, štedrých a šľachetných ľudí, pre ktorých by bolo urážkou chcieť ich zaradiť medzi tú tzv. novú šľachtu, ktorá si svoje postavenie rýchlo-vyšľachtila tým, že sa „vedela obracať“ v nejakom ofidérnom „biznise“, alebo vedela obracať kabáty v správnom poradí podľa správnych farieb. Môžeme tu načúvať. A práve preto, dnes v Šaštíne viac ako kázať by som chcel nahlas načúvať, teda by som sa chcel pokúsiť byť len hlasom, akýmsi zosilňovačom, amplifikátorom toho duchovného dialógu, ktorý tu prebieha medzi pútnikom, prinášajúcim hlas Slovenska a medzi jeho Sedembolestnou patrónkou .

Drahá Panna Mária, prichádzame zložiť k tvojim nohám, pod kríž tvojho Syna, naše osobné i spoločné bolesti, naše obavy i túžby. Pred obraz tvojich siedmich materinských bolestí chceme predložiť to čo cítime ako naše bolesti, bolesti, ktoré sa dotýkajú našich životov. Je to v podstate zoznam siedmich bolestí Slovenska, zoznam strát, ktoré nám hrozia, alebo ktoré sme už viac-či menej závažným spôsobom utrpeli na našej osobnej i spoločnej púti životom.

Prvou je strata nadšenia, radosti a životného optimizmu.

Cítime sa unavení z každodennej jednotvárnosti života, z rutiny, z nudy, zo strachu o budúcnosť, z pocitu bezmocnosti. Už vlastne ani nevieme čo by mohlo pozdvihnúť tú našu „blbú náladu“, ktorá sa šíri ako mor a otravuje vzduch, ktorý dennodenne dýchame. Starší si šomrú: „hľadám to už nejako dožijeme“. „Celý život sa driem – a čo z toho mám?“ – hundre stredná generácia. Mladí – pokiaľ nechcú podľahnúť apatii pred obrazovkou počítača či televízora, alebo sa neuspokoja s povrchnými a falošnými životobudičmi kedysi slávnej trojice sex-drogy-rokenrol – tak si neraz hovoria: „podme kamsi preč z tejto krajiny, možno inde to bude inak a lepšie“. Prečo? Aj preto, lebo zamestnanie a bývanie, tieto dva veľké životné otázky, doliehajú ako nočná mora či ako balvany najmä na mladých ľuďoch, ktorí by si radi založili rodinu a ktorí sa pri svojom štarte do života cítia osamotení, nedostatočne podporovaní a nemienia sa uspokojiť s nejakými odrobinkami ľubívych benefitov reklamne rozdeľovaných zo spoločnej kasy, keď vidia, že chýba účinná a komplexná spoločenská podpora mladej generácie. Ale viac ako ekonomika a jej problémy, ktoré stále boli a budú, dolieha na všetkých strata dôvery, nadšenia a optimizmu. Navonok sa bavíme, ba podľa ponuky televíznych zábavných programov by sme sa mohli v podstate „uzabávať k smrti“ – a napriek tomu sme stále smutnejší, bezradnejší, apatickejší. Pesimisti hovoria, že už nemôže byť horšie a optimisti tvrdia, že veru horšie byť ešte môže a istotne aj bude. - Panna Mária, ty, ktorá si v litániách vzývaná ako Príčina našej radosti, a Útecha zarmútených, pomôž nám nájsť znovu radosť do života. - Ďakujeme Ti za to, že nám poukazuješ na svojho Syna, ako na najhlbší dôvod našej radosti prekonávajúcej všetky každodenné ťažkosti – veď on nám aj dnes hovorí: (Lk 12, 23-32): Nebuďte ustarostení o život, čo budete jesť, ani o telo, čo si oblečiete. Veď život je viac ako jedlo a telo viac ako odev ... nebuďte ustarostení! Veď toto všetko zháňajú ľudia tohto sveta. Váš Otec predsa vie, že toto potrebujete. Ale hľadajte jeho kráľovstvo a toto dostanete navyše. Neboj sa, maličké stádo, lebo vášmu Otcovi sa zapáčilo dať vám kráľovstvo.

Druhou našou bolesťou je strata ľudskosti a súcitu – rastúca bezohľadnosť.

Moja známa, s viditeľným vážnym postihnutím, pokrútená na svojom invalidnom vozíčku, ktorý tlačili jej priatelia, sa pri vstupe na termálne kúpalisko nevedela preukázať legitimáciou ZŤP. Pani pri okienku jej spokojne povedala, že pokiaľ nemá preukaz tak na zľavu nemá nárok a bude platiť ako ostatní, pretože je vlastne úplne zdravá. Radšej ani nepoviem kde to bolo, lebo tam za podobným uzdravením začnú možno cestovať ľudia s neliečiteľným postihnutím z celého sveta – veď kto by sa nechcel bleskurýchlo uzdraviť už pri vstupnej bráne kúpeľov. Ľudskosť zdegradovaná pre pár eur – zdegradovaná nie u toho, kto ich minul, ale u toho, kto ich takto zarobil. Je to len jeden príklad za tisíce iných,

podobne absurdných, veď každý z nás by mohol doložiť ďalší príbeh. Koľko bezohľadností, bezcitnosti, neľudskosti zažívame denne, na našich cestách, na pracoviskách, na úradoch, v nemocniciach, ba i v najužších rodinných vzťahoch?! Čo je človek ochotný vykonať za judášsky groš? Existuje hranica straty ľudskosti? Odkedy som videl skryto nafilmovaný záznam policajného agenta, ktorý, vydávajúc sa za priekupníka s „bielym mäsom“ naoko prijal ponuku jednej matky ktorá bola ochotná za 10 000 USD predať svoju 9 ročnú dcéru do zahraničia pre potreby pornografického priemyslu, s jasnou dohodou, že po roku bude „rozobraná na orgány“, tak sa, žiaľ, bojím, že za peniaze je niekto schopný urobiť naozaj všetko! - Matka, kto nás zachráni z víru egoizmu, z nebezpečenstva straty ľudskej tváre i dôstojnosti ak nie ty, Panna hodna chvály? Nedovoľ nám zabudnúť, že sme ľuďmi, stvorenými na Boží obraz a podobu, že zdieľame dôstojnosť Božieho syna, ktorý na seba prijal našu ľudskú prirodzenosť, aby ju tak povýšil. Pomôž nám zastaviť výpredaj ľudskosti v nás. - Ďakujeme ti za žiarivé príklady tých, ktorí by si zaslúžili „čestný doktorát“ z „ľudskosti“, za dobrovoľníkov, za tých, ktorí sa venujú opusteným, nechceným a opusteným deťom, ľuďom s postihnutím, za tých, ktorí konajú dobro v skrytosti, za tých, ktorých dobré skutky pozná len Boh a ktorí pred Božou tvárou zvolávajú požehnanie aj pre naše Slovensko, požehnanie, ktoré prevyšuje a odzbrojuje akékoľvek zlorečenie a prekliatie, ktoré zvolávajú na seba i na celý svet ľudia bezcitní a neľudskí.

Našou treťou bolestnou stratou je strata dôvery v autoritu, v občianske i cirkevné inštitúcie.

Za účinnej asistencie všetkých - i tých, ktorí by mali byť jej nositeľmi – sa čím ďalej tým viac vytráca prirodzená autorita, a to v rodinnom i občianskom živote, ba i v živote Cirkvi. Tí, ktorým bola autorita ľudským, alebo i Božím právom zverená s ňou neraz ľahkomyseľne a hriechne hazardujú, zabúdajúc na to, že práve vtedy, keď sa s pocitom nadradenosti, bez lásky a bez zodpovednosti stavajú pred tých, ktorí boli zverení ich starostlivosti, v skutočnosti v ich srdciach búrajú aj zvyšky dôvery a podkopávajú základy rodinného, občianskeho i cirkevného spoločenstva. A je úplne jedno, či by sa tak správal otec alebo matka dávajúci zlý príklad svojim deťom, úradník, čakajúci na úplatok, alebo jednajúci s človekom ako s číslom, najčastejšie ako s nulou, policajt, ktorý nechráni a nepomáha ale zneužíva svoju právomoc, kňaz, ktorý je povýšenecky, lakomý alebo hrubý, biskup, ktorý by sa v prvom rade vnímal cez prizmu svojho úradu, alebo minister, či poslanec, keď sa školene usmieva do kamery šliapuc si po jazyku, popierajúc fakty odkazujúc nám tak nepriamo, že mu aj tak nič nemôžeme urobiť. A čo my na to všetko? Mávneme rukou, odplňujeme si a v duchu si povieme: „Všetci sú rovnakí, všetko je to jedna banda, ja už neverím nikomu a ničomu, všetci klamú, všetci kradnú, nikomu na mne nezáleží – aj ja si teda budem robiť čo chcem a vykašlem sa na všetkých a na všetko.“ Taká je neraz naša bezmocná reakcia. Výsledok je ten, že potom už naozaj hádzeme všetkých a všetko do jedného vreca, a so špinavou vodou vylievame z vaničky aj dieťa. - Osvieť nás, Panna hodna úcty, ty Príbytok hoden cti, nauč nás skutočnej úcte a obnov v nás zaslúženú úctu i dôveru voči tým, ktorým bola zverená autorita, požehnávaj tých, ktorí si ju zaslужujú aj svojim konaním. - Ďakujeme ti za všetkých tých, ktorí vykonávajú svoje povolanie a poslanie spojené s autoritou v duchu pokory

a zodpovednosti pred Božou tvárou i tvárou ľudí a tých, ktorí sa v tejto oblasti previnili povzbudzuj k tomu, aby žili tak, aby si naozaj zaslúžili autoritu, ktorá im bola zverená.

Už chronickou je naša bolesť zo straty dôvery v spravodlivosť.

Celé desaťročia hovoríme o obnovení právneho systému, o potrebe obnovenia dôvery v súdy a sudcov – a napriek tomu, podľa nedávnej medzinárodnej štúdie, Slovensko v oblasti vymožitelnosti práva, nielenže skončilo v krajín Európskej únie samozrejme ako úplne posledné ale spomedzi 144 krajín sveta sa umiestnilo na obdivuhodnom 140 mieste. Naša spravodlivosť je teda ako blesk – nie že by bola taká rýchla, skôr sa mu podobá tým, že udrie len sem tam, a kto má správne namontovaný bleskozvod, tak sa jej nemusí veľmi báť. V niečom je zasa naša spravodlivosť pravým opakom blesku. Blesk totiž bije na vysoké miesta, kým naša slovenská spravodlivosť bije zväčša len na tie najnižšie miesta, ale takmer nikdy neudiera svojim trestom do tých páchatelov neprávostí, ktorí vytŕčajú a sú vysoko, ktorí sa tu roky beztrestne pretŕčajú, pretože čím je človek „vyššie“ tým menšia je pravdepodobnosť že by ho zasiahla. Viac ako 2/3 ľudí považuje súdy za skorumpované, ale korupcia nie je len ich výsadou. Už roky hovoríme o boji proti korupcii a drobné úplatky, zvlášť tie každodenné najmä v zdravotníctve, kde ich zo strachu o zdravie dávame najochotnejšie, sa občas prevalia a niekedy sa ich aj podarí potrestať, pritom ale súčasne ostáva verejným tajomstvom, dokonca štatisticky podchyteným, že priemerná výška úplatku, ktorú si pýtajú slovenskí podnikatelia z ceny zákazky alebo dotácie, je okolo 13%. Pomer odhalených a neodhalených úplatkov je 1 k 1000 – na každé euro na ktoré sa prišlo je tu tisíc, ktoré úspešne prešli cez široké oká siete slepej spravodlivosti. - Panna Mária, pred 2000 rokmi nám tvoj Syn v podobenstve rozprával o sudcovi, ktorý sa ani ľudí nehanbil, ani Boha nebál. Ale my máme aj čestných a vzorných sudcov veď na Slovensku sme za posledné roky udelili ôsmim sudcom, osobitnú cenu – ako sa hovorí v zdôvodnení „za nekompromisnú, dlhodobú obhajobu princípov, občiansku i profesnú odvahu v mimoriadne konzervatívnom a skostnatenom systéme brániacom sa proti zásadným reformám, za odvahu a úctu k profesným hodnotám“ teda za činnosť pri ktorej „riskovali svoje kariéry a vystavovali sa hrozbe politického šikanovania“. - Názov ceny je príznačný: Biela vrana. Nuž čo! Vrana k vrane sadá a vrana vrane oko nevykole – na bielu vranu sa ale vrhne celý krdel. - Panna Mária – vzývame ťa ako Zrkadlo spravodlivosti, daj sa nám dožiť sa čias, keď naša spravodlivosť nebude len pokriveným zrkadlom našej vlastnej úbohosti ale keď sa u nás každý služobník spravodlivosti bude môcť pokojne pozrieť do zrkadla čistého svedomia, keď sa aj u nás obraz a úloha sudcu bude spájať skôr s predstavou vznešeného orla, vysoko sa vznášajúceho, kontrolujúceho ostrým zrakom svoje územie a nie s predstavou krdľa krkavcov krákajúcich kdesi na mestskom smetisku, či vrán, vyďobávajúcich zo svojho stredu prípadnú bielu vranu.

Hlboko vnútri nás zasahuje bolesť zo straty dôvery v dané slovo, v lásku a rodinu.

Pred vyše štvrtstoročím na našich uliciach, a námestiach sme snívali krásny sen, a spievajúc Sľúbili sme si lásku, sľúbili vravieť pravdu len, sľúbili sme si vydržať, sľúbili sme si nový deň. Dnes sa nám chce povedať, že po

našich uliciach odvtedy prešli veky, a, žiaľ, zobudili sme sa z onoho krásneho sna. Koľko z týchto našich sľubov sa ukázalo len prázdny slovom?! Nedodržanie daného slova ale nie je niečo, čo by sa týkalo len verejného života, či nášho správania sa na verejnosti. Vierolomnosť, klamstvo, podvod sa stali takým samozrejým v každej sfére, že humpľujú aj tie naj dôvernejšie ľudské väzby a vzťahy. Polovica z tých, ktorí si v úprimnom nadšení sľubovali manželskú lásku naveky, toto svoje dané slovo zobrali naspäť. Spreneverili sa mu v tej, či onej forme, vnútornou zradou, či aj vonkajším rozbitím zväzku. Vernosť danému slovu, zodpovednosť, vytrvalosť – tieto hodnoty sú náročné a často boli ohrozované. Dnes sa ale dostávajú do krízy osobitným, novým spôsobom. Prejavuje sa to aj v tom, koho dnes máme pred očami, ako naše vzory. Celebritami a hviezdami spoločenskej smotánky sú dnes skôr finanční žraloci ako nasledovníci Matky Terezy, skôr zlatokopka, ako verná hájnikova žena, skôr ulízaný playboy než verný manžel, alebo v tom „lepšom prípade“ si necháme našu citovú sféru formovať gýčovitými telenovelami turecko-latinskoamerického typu. - Panna Verná, Ty si dala pri zvestovaní anjelovi svoje fiat – staň sa - a nikdy si svoje slovo neodvolala, ani si sa mu nespreneverila. Nauč nás vernosti danému slovu. Nauč nás ctíť si dané slovo. Kráľovná rodiny pomáhaj našim manželom žiarlivo strážiť dar vernosti a vzájomnej lásky. - Ďakujeme ti za žiarivé príklady ľudí, ktorí s Božou pomocou ostali verní svojmu slovu, za rehoľníkov a rehoľnice, ktorí prežívajú veme svoje zasvätenie a slávia tento Rok zasväteného života. - Ďakujeme ti za povzbudivý príklad mladých zamilovaných ľudí, verných snúbencov, napríklad aj za tých, ktorí tu na deň sv. Valentína prichádzajú odovzdať si sľub lásky v predmanželskej čistote - Ďakujeme ti za manželov, ktorí aj tu prichádzajú prosiť i ďakovať za dar života, ktorí ho prijímajú s vďačnosťou a pokorou a pre ktorých je nová kolíska vzácnejšia a vítanejšia ako dovolenka v Chorvátsku, či nové auto v garáži. - Ďakujeme ti za tie rodiny v ktorých sa slovo naplnia svojim významom teda v ktorých ešte stále - vraj síce rodovo stereotypne, ale v podstate prirodzene - je otec otcom a matka matkou, synovia synmi a dcéry dcérami a ktoré sú označované ako tzv. tradičné, a teda bez onej príslovečnej fantázie, ktorú v tejto oblasti hrdo reprezentuje dúhovo pestrý rad antropologicko-matematických kombinácií a variant. - Ďakujeme za žiarivé príklady manželov, ktorí vytrvali vo vzájomnej vernosti po celý život, za všetkých tých známych i neznámych ľudí na akomkoľvek poste verejného i privátneho sektoru u ktorých „áno“ je „áno“ a „nie“ je „nie“.

Ďalšia bolesť je trochu nová, ale o to akútnejšia – je to bolesť straty žičlivosti a štedrosti, zo straty solidarity.

Pri pohľade na stav našej spoločnosti v posledných mesiacoch s prekvapením pozorujeme ako ľahko a rýchlo dokážeme potlačiť v našich srdciach súcit, štedrosť, solidaritu. Stačí sa pozrieť na to, ako príval bezcitného strachu za pár týždňov zmenil všeobecný ľudský cit v národe, ktorý sa vždy považoval za pohostinný. Samo Chalupka o našom národe hovoril: Zvyk náš je nie napadať cudzie vlasti zbojom: Slován na svojom seje, i žne len na svojom, cudzie nežiada. Ale keď na naše dvere zaklope ruka cudzia v úprimnej dôvere: kto je, ten je; či je on zblíza, či zďaleka: Vo dne, v noci na stole dar boží ho čaká. Nuž, Chalupka patrila naozaj k romantickým básnikom. Za pár mesiacov sme naše srdcia zatvrdili obavou, ktorá vidí v každom kto

klope na naše dvere, v každom utečencovi, bez rozdielu, len potenciálneho teroristu alebo špekulanta, zabúdajúc na to, že aj od nás sme periodicky migrovali, kvôli chudobe i politickému útlaku a že aj dnes desaťtisíce našich rodákov si tiež hľadajú obživu a lepší život v zahraničí. Slováci žijúci v zahraničí oprávnené považujú za hrubú nespravodlivosť, ak by ich niekto automaticky hádzal do jedného koša s kriminálnymi živlami, hoci, ako vieme, aj takými naša vlasť občas obohacuje európsky kultúrny priestor. Žijem už desaťročia v cudzine, doma som bol odsúdený ako emigrant a vonku som sa tiež netešil z toho, ako som mnou niekedy jednala cudzinecká polícia, napríklad keď som bol po 17 rokoch bezproblémového pobytu predvolaný na identifikačné odovzdávanie odtlačkov prstov. Tiež ma ako Slovana dosť bolelo a bolí, keď som sa stretával s tým, že pre Taliana je slovo Slovan niekedy používané ako synonymum na označenie osobitnej skupiny prišielcov, bandy Slovanov, väčšinou z Balkánu, či z inej časti bývalého východného bloku, ktorá sa vyznačuje neprispôsobivým štýlom života so zvýšenou mierou kriminality, drobnými krádežami, či otravným pouličným žobraním ktoré je spojené s okrádaním turistov. Samozrejme, nehodno zľahčovať, ani romanticky zjednodušovať. Poriadok, dodržiavanie zákona a prijatých pravidiel, rozumné zváženie ekonomických i kultúrnych kritérií, skutočnej potreby, vlastných možností ako aj reálnej pravdepodobnosti a nevyhnutnosti kultúrnej, spoločenskej i duchovnej integrácie migrantov – to všetko je potrebné všestranne brať do úvahy pri hľadaní odpovede na komplikovaný problém explózie migračnej vlny, ktorá začína podmyvať základy spoločného európskeho domu, i jeho identity. To je ťažkou a zodpovednou úlohou politikov, odborníkov na bezpečnosť, ekonómov, sociálnych pracovníkov. Ich prácou, ich povinnosťou je hľadať optimálne riešenie, v prvom rade konkrétnou snahou pri odstraňovaní hlavných dôvodov migrantských explózií, ako najlepšiemu spôsobu predchádzania chaotickej migrácie, ďalej účinnou a solidárnou medzinárodnou pomocou už v domovských krajinách, a vytvorením a rešpektovaním spravodlivého mechanizmu posudzovania žiadostí, bez toho aby sa celý proces ocitol v rukách prevádzačských mafii, alebo stal nástrojom politického vydierania. Áno, je oprávnené, ba nevyhnutné brať do úvahy toto všetko a ešte mnoho iných aspektov, ktoré tu nie je možné ani všetky vymenovať a už vôbec nie tak jednoducho vyriešiť. To čo nás ale duchovne trápi a znepokojuje nie je ani tak technický mechanizmus riešenia problému migrantov, ale vnútorná dispozícia ducha, ktorým k nemu pristupujeme. Bolesť si totiž uvedomujeme, že sa niekedy príliš ľahko necháme celkom zviest' a ohľúpiť úroveň a argumentáciou nenávisťných krčmových či internetových diskusií, či prácou rôznych trollov rozduchavajúcich nenávisť a neludskosť aj zoči-voči najdrásajúcejším ľudským tragédiám. Onen „šialene vtipný“ internetový inzerent z Kysúc, ktorý ponúkal 25 € za každého zastreleného migranta, je len špičkou ľadovca a sám bol prekvapený, koľko vážnych uchádzačov z radov tohto holubičieho národa na jeho ponuku zareagovalo so záujmom. Nedovoľme, aby sa bezcitnosť skrývala za falošné vlastenectvo, za falošné pseudokresťanské nálepky, či za strach, že už zajtra ráno bude dedinský i mestský rozhlas hlásiť „Jajže Bože strach veľiký, padli Turci na Poniky; padli, padli o polnoci: Jajže, Bože, niet pomoci. Ľudia boží, utekajte, zajat' Turkom sa nedajte...“ Chráňme si svoju identitu, národnú, politickú, kultúrnu, duchovnú, náboženskú ... robme tak jasne, odvážne, cieľavedome a hrdo - ale

nikdy nie za cenu straty najdôležitejšej identity. Identity ľudskosti a solidarity. - Panna Mária, vzywame ťa ako Pomocnicu kresťanov, i Útočisko hriešnikov nedovoľ, aby sme na konci našich dní počuli z úst Tvojho Syna (Lk 25, 41-46) "Odíďte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovi a jeho anjelom! Lebo som bol hladný, a nedali ste mi jesť; bol som smädný, a nedali ste mi piť; bol som pocestný, a nepritúlili ste ma; bol som nahý, a nepriodeli ste ma; bol som chorý a vo väzení, a nenavštívili ste ma." ...: "Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste to neurobili." A pôjdu títo do večného trápenia, kým spravodliví do večného života." - Ďakujeme ti za všetkých tých, ktorí osobným príkladom, obetou, pomocou sú ochotní nezaprieť človeka v sebe. Ďakujeme ti za pápeža Františka, ktorý neúnavne búši do svedomia Európy i svedomia Cirkvi na všetkých jej úrovniach, ďakujeme ti za jasný postoj našich biskupov, kňazov, za tisíce dobrovoľníkov, ochotných pracovať v teréne, za charitu i všetky ostatné dobrovoľnícke i profesionálne organizácie, za ochotných veriacich i neveriacich, za stovky, ba tisíce rodín pripravených otvoriť svoj domov núdznym, za všetkých tých, ktorí pochopili slová Tvojho Syna: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili. Nemusíme sa pritom báť, že stratíme niečo zo svojho bohatstva. Francúzsky spisovateľ a básnik Paul Claudel povedal, že je niečo ešte smutnejšieho ako strata bohatstva: strata nádeje To je pre nás najväčšie nebezpečenstvo a naša najväčšia bolesť.

Strata nádeje.

Ako obdivuhodne presne tým básnik zadefinoval situáciu, ktorá ťaží mnohých obyvateľov Slovenska. Strata nádeje na zmenu k lepšiemu, na zmenu osobných ťaživých situácií, na zmenu v ľudských vzťahoch, na zmenu nás samých. Nedostatok nádeje vedie k rezignácii, k životnému smútku, k depresii. Iste, máme celé školy psychologov, ktorí nás môžu skúmať i liečiť - ale to nestačí. Len psychologické poradne túto krízu nevyriešia. Vie o tom niečo napríklad otec Marián, farár v Žakovciach, keď zachraňujúc tých, ktorým už tento náš svet neďával nijakú nádej, nad ktorými už všetci symbolicky zlomili palicu, vytrvalo opakuje: "Každému treba dať nádej, lebo: Kde sa končí nádej, začína peklo." - Panna Mária, dnes nás tu svojim osobným príkladom učíš, že každý kto je zjednotený s Kristom, je vo svojej najhlbšej podstate človekom nádeje. Vedť nádej je vždy spätá s budúcnosťou, je očakávaním "budúcich dobier". Nádej ako "kresťanská" čnosť, je spojená s očakávaním večných dobier, ktoré Boh prisľúbil ľuďom v Ježišovi Kristovi. Táto nádej, ako kresťanská a ľudská čnosť, je zároveň očakávaním dobier, ktoré človek vytvára, keď využíva talenty, ktorými ho obdarovala Prozreteľnosť. Panna Mária, ty si naša Brána do neba, a Hviezda ranná. Matka Sedembolestná, predstavujúc sedem našich dnešných bolestí, prosíme ťa: Oživ v našich srdciach kresťanskú nádej. Učiň, by sme boli naozaj vždy pripravení obhájiť sa pred každým, kto nás vyzýva zdôvodniť nádej, ktorá je v nás (porov. 1Pt 3,15). Každý deň nám ponúka príležitosť a je výzvou k - obnoveniu radosti zo života, - prejaveniu ľudského súcitu, - budovaniu správneho vzťahu k oprávnenej autorite, - boju za spravodlivosť, - dodržiavaniu daného slova, - prejavu ľudskej solidarity, - k tomu, aby sme sa stali znakom nádeje v tomto svete. Túto príležitosť máme každý deň a každý osobne - niektoré chvíle a príležitosti sa nám ponúkajú aj na to, aby sme svedčili aj spoločne. Najbližšie budeme mať túto príležitosť už v nedeľu v

Bratislave, pri Pochode za život. Verím, že tam prideme vydať svedectvo presvedčeniu, že každý život má v Božích očiach nekonečnú cenu. Môj i jeho i jej, život utečenca uduseného v mraziarskom voze, život odsúdenca, ktorému pred kamerou odrezávajú hlavu pre jeho vieru, alebo len tak, na zastrašenie iných, život človeka žijúceho s postihnutím, život človeka oslabeného chorobou či starobou. Vydať svedectvo o cene života vo všetkých týchto a podobných kategóriách je samozrejme a všeobecne zdieľané, nie je to kontroverzné. Na spomienkový pochod pripomínajúci vraždu piatich francúzskych karikaturistov a ďalších obetí atentátu zo 7. januára prišli v Paríži dva milióny ľudí, veriacich i neveriacich, ktorí svojou prítomnosťou hlásali: dosť, nedovoľte, zastavte barbarské zabíjanie. Koľko sa nás zide, veriacich i neveriacich, na pochode v Bratislave, aby sme si pripomenuli tých 7500 nevinných životov, ktoré v minulom roku boli prerušené, či skôr ukončené, v našich zdravotníckych zariadeniach, rukami lekárov, ktorí vykonávajú potrat na želanie a na základe našich zákonov. Pred časom ako znak civilizovanosti sme v našich zákonoch zrušili možnosť udelenia trestu smrti aj pre najťažších zločincov, nech by to hneď boli aj teroristi z parížskeho atentátu: V tých istých zákonoch sme ale súčasne paradoxne potvrdili možnosť legálneho zabíjania tých, ktorých jedinou vinou je to, že žijú a že ich tí, ktorí im dali život, na tomto svete už nechcú. Na zmenu týchto zákonov nie je politická vôľa a doteraz sa nenašlo ani 76 spravodlivých reprezentantov tohto ľudu, ktorí by tak učinili. Kedy už poviem: „dosť! Zrušte trest smrti nielen pre vinných, ale aj pre nevinných!“? Zaiste, v týchto dňoch sa ozývajú a ešte len budú z rôznych strán ozývať podráždené hlasy - „Prečo idete pochodovať za život nenarodených a nestaráte sa o narodených?! Neprovokujte furt s tými potratmi! Nechajte nás na pokoji! Keď ste takí svätí, zoberte si každý domov jedného cudzinca, a keď ste taký útlocitní zoberte si aspoň po tri decká z decáku a vyriešite tým kopu problémov.“ Áno, aj to od nás Kristus očakáva - on sa obetoval za všetkých, on za nás zomrel za všetkých, on nás k tomu môže vyzývať, on na to má právo. Ale ako môže niekto, kto obhajuje potrat, vyhlasujúci ho dokonca za právo, očakávať, či žiadať prijatie núdznych cudzincov, či cudzích detí, keď na Slovensku považujeme aj naďalej za znak sekulárneho pokroku to, že neprijímame, ale práve naopak zákonom dovoľujeme zabíjanie našich vlastných nenarodených detí? Aj na túto otázku chceme počuť odpoveď v Bratislave pri pochode za život! Verím, že ju dajú svojou prítomnosťou aj Bratislavčania, veriaci i neveriaci, pretože verím, že Bratislavčania nie sú o nič horší ako Parížania, ani ako Košičania. Už teraz sa teším na stretnutie s nimi v nedeľu. Dnes, tu v Šaštíne, sme chceli nahlas načúvať hlasu Slovenska. Slovensko má v znaku tri vrchy a kríž. Jeho vrchy nám pripomínajú, že máme vystupovať, do výšky - morálnej i duchovnej. Kríž je ukazovateľom, smerovníkom, anténou zachytávajúcou signál z výsosti. Slovensko, Slováci a Slovenky, máme v znaku tri vrchy a kríž - a nie tri opičky a hrabličky, ako návod na spokojný život "nevidím, nepočujem, nehovorím a hrabem len k sebe". Dnes sme tu chceli načúvať hlasu Slovenska, šeptajúceho sedembolestnej Matke a jej umučenému Synovi svoje bolesti, radosti, obavy i nádeje. Otvorme tu aj naše srdcia, aby sme v nich zachytili, pocítili odpoveď, ktorú Kristus cez príklad svojej Matky chce nechať zaznieť v našom vnútri. A prosíme o pomoc, aby sme tieto rady a odporúčania i príkazy chceli a vedeli plniť. .